

Kunstenaarspaar van het jaar

Edward Hölzel en Rosiet Baris, schilder en beeldhouwster, hebben op één adres ieder hun eigen atelier; samen, toch apart.

Rosiet Baris, sinds begin dit jaar kunstenaarlid van Pulchri Studio zal volgend jaar april haar eerste tentoonstelling in Pulchri's Tuingalerie hebben. Ze is een lange weg gegaan voor ze tot het echte beeldhouwen kwam.

Rosiet: 'In 1956 zat ik al op de academie in Rotterdam tot begin 1959, daarna heb ik nog anderhalf jaar gehospieteerd. Hierna had ik een baantje bij een psychiater als medisch secretaresse waar ik veertien jaar werkzaam was. Maar ik bleef de kunst trouw. Ik ging mij in keramiek verdiepen. Glazuur-analyses boeiden mij speciaal. Ik wilde meer weten over de samenstelling van al die prachtige kleuren en of je er invloed op uit kunt oefenen en wat dan de resultaten kunnen zijn. Ik heb er ook les in gegeven, zowel aan volwassenen als kinderen. Hartstikke leuk. Toen verhuisde ik in 1980 naar Den Haag. Wilde naar de Vrije Academie. Nou, dat lukte natuurlijk. Eerst bij Rudy Rooyackers, boetseren en werken met allerlei verschillende materialen waaronder aluminiumcement. Ook leerde ik de gietprocessen. Rudy was een goede begeleider. Hij zet zich geheel voor de leerling in. Hij is heel direct, dat lag me wel. In deze periode zocht ik een evenwicht tussen het rationele en het emotionele en besloot te gaan lassen bij Pim van der Maas. Pim is efficiënt, to the point en hielp me waar hij maar kon. Bij hem maakte ik geometrische objecten. Toch was dat eigenlijk mijn aard niet.'

Terwijl we het atelier inlopen wijst Rosiet op een groot aluminium wand-object waarin een driehoek met uitsparingen in het midden iets zwevends suggereert.

Rosiet: 'Dit is nog de enige die ik heb. Maar alles wat ik heb geleerd bij Pim zoals lassen, walsen, knippen, schuren, polijsten en ga maar door heb ik op een bepaald tijdstip nodig gehad of zal ik eens nodig hebben. Het was een goede tijd daar op die Vrije Academie. Ik vond er het evenwicht tussen ratio en emotie. Ik zei de academie vaarwel en trok me terug in mijn eigen atelier. Zo ben ik uiteindelijk tot het werk gekomen dat ik nu maak. Hierin voel ik mij thuis, ik kan er alles in kwijt.'

Rosiet maakt vrij robuuste vitale beelden in aluminiumcement, enigszins abstract maar toch met duidelijke figuratieve inslag waardoor ze een dramatische uitstraling hebben. Dolf Welling schreef eens: '...de vorm is een geheel. Toch doen sommige beelden denken aan flarden, flarden van organisch leven. Ze hebben iets geteisterds maar evenzeer een vitale hevigheid. Naarmate het beeld groeide werd de spanning verinnerlijkt, virtueel.'

Rosiet: 'Ik doe alles zelf. Te beginnen met het staketsel tot en met het patineren. Zo'n geraamte is bijna het belangrijkste, het moet meteen goed zijn. Je moet weten wat je van plan bent daarin te willen uitbeelden en dan in klei het evenwicht weten te vinden, je emotie

onder controle zien te krijgen. Wat dat betreft heb ik veel gehad aan de lessen van Pim. Daarna giet ik het geheel in aluminiumcement, een materiaal dat weinig wordt gebruikt maar voor mij ideaal is'.

Terwijl we nog wat in het rond kijken heeft Edward koffie gezet en gaan we het tuintje in. Even pauze in een kleine jungle van vingerhoedskruid en hortensia's onder een dak van een gigantische blauwe regen. We genieten van het spaarzame mooie weer. Rosiet is geheel vervuld van haar tuintje maar ook van haar werk. Op zo'n mooie dag strijden beiden om voorrang. Maar de kunst wint het.

Rosiet: 'Ik houd van geëxperimenteer bij het patineren. Het inbranden van verschillende zuren, het resultaat daarvan op het materiaal houdt me enorm bezig. Je ziet, ik heb niets voor niks geleerd'.

Toch hangen er veranderingen in de

lucht. Edward Hölzel: 'Eens zei Haya Smith bij de opening van een expositie van ons beider werk; 'die zullen wel altijd bij elkaar blijven want ze werken in verschillende disciplines'. En wat denk je? Rosiet schildert sinds kort. Rosiet lachend en enthousiast: 'Het is zo, arme Edward. Schilderen bleek boeiend, de illusie verbeelden door kleur en vorm. Ik werk nu in twee disciplines, het één sluit het andere niet uit. Schilderen past ook bij mijn mentaliteit, schilderijen hebben hetzelfde als beelden: een organische maar eeuwige beweging. Beelden zijn alleen concreter.'

Edward haalt terwijl Rosiet dit zegt snel haar schilderij uit het atelier waar het mij al wel opgevallen was. Het is sober van kleur, diep donkerrood, zwart maar hier en daar ook wit. De geschilderde weerklank van een beeldhouwster, dat is onloochenbaar. Het moet een interessante tentoonstelling worden daar in de Tuingalerie in april. Edward Hölzel, sinds 1973 kunstenaarlid van Pulchri Studio, verrast ons met nieuw werk in de Voorhoutgalerie. Als dit Pulchri-nummer op uw tafel ligt en u hebt de opening gemist kunt u nu nog gaan kijken.

Zijn werk heeft ook veranderingen ondergaan. Zo gaat dat nu eenmaal.

Rosiet Baris

Baris/Hölzel DR 4/802

Vaak merk je dat zelf ook pas achteraf. Het is non-figuratief gebleven maar het werk is monumentaler met oog voor detail zonder zich hierin te verliezen. Het ene werk is wat kleurrijker dan het andere, blauw en wit terwijl er ook zwart werk is waarin aardkleuren verwerkt zijn. De intensiteit is dieper. Edward: 'Dat is de weerslag van mijn belevenissen tijdens een bootreisje dat ik samen met enkele collega-kunstenaars gemaakt heb. Ik heb mij laten inspireren door wat ik toen ervaren heb. Als je door een sluis vaart gaat er wel wat door je heen. Die hoge muren, dat water met al die spiegelingen. In mijn schilderijen is water een belangrijk element, blijkt nu. Ik werk met acryl op papier, voor mij de ideale combinatie. Ik kan er erg veel mee doen. Je gelooft het niet maar ik ben figuratief begonnen. Met portret. Eerst netjes in vijf jaar de Koninklijke Academie afgelopen en daarna nog enige tijd bij Nol Kroes op de Vrije Academie, toen nog op de Hoefkade, lessen gevolgd in figuur en portret. Nol leerde je wat. Korte tijd kijken naar het model en het dan in een ander atelier schilderen. Zo leerde je wel kijken. Mijn debuut had ik in Cinema Du Midi waar toen in navolging van Het Venster in Rotterdam veel tentoonstellingen georganiseerd werden. Omdat ik goed verkocht en de directeur er mee stopte vroeg hij of ik de organisatie over wilde nemen. Dat heb ik toen een paar jaar gedaan. Daarnaast bleef ik portretten schilderen. Toch kreeg ik daar genoeg van, altijd mensen op je atelier! Ik wilde verandering. Maar dat ging niet zo gemakkelijk. Gerard Wensma, overigens mijn oude leraar van de Mulo zei tegen mij: 'Joh, pak eens een pennetje en ga wat tekenen, vergeet dat schilderen even'. Nou,

Edward Hölzel

dat heb ik toen ook gedaan. Ook nu teken ik nog graag. Wil je mijn tekeningen zien die ik in de vakantie in Frankrijk heb gemaakt? Zonder antwoord af te wachten zeult Edward even later een grote map naar buiten. Het ene Franse landschap, royaal en krachtig opgezet, na het andere trekt mijn oog voorbij. Edward: 'Als je altijd non-figuratief schildert is het wel een avontuur om weer eens gewoon te tekenen. Kijken of het nog lukt. Ja dus. Ook dit landschap, die verlaten dorpen, is in mijn nieuw geschilderd werk terug te vinden. In 1965 had ik mijn eerste tentoonstelling in de Haagse Kunstkring met grote zwart/wit pentekeningen, samen met Ber Mengels. In 1985 heb ik door persoonlijke omstandigheden niets gedaan, een paar jaar heeft dat geduurd. Maar in 1987 nam ik de penselen weer ter hand, hetgeen resulteerde in een tentoonstelling in 1988 in de Tuingalerie. Van een indringend gedetailleerd realisme, want dat

waren die portretten, heeft mijn werk zich ontwikkeld naar een lossere nog slechts zijdelings aan de visuele werkelijkheid gebonden schilderij. Aan elk schilderij ligt de opbouw en ordening ten grondslag. Intuïtie en emotie evenwel zijn de drijfveren in het verdere proces.' Het resultaat is een beweeglijke compositie in een harmonisch coloriet. Vooral zijn laatste schilderijen zijn daar een voorbeeld van. Rosiet: 'Weet je wat zo fijn is? Omdat je beiden bezig bent met beeldende kunst, kunnen wij er met elkaar over praten hetgeen we ook veelvuldig doen. De ander begrijpt waar je mee bezig bent. Het is goed te weten wat de ander ervan denkt, samen kun je het werk analyseren. Misschien dat zich dan ineens de oplossing voordoet.' Behalve een uitstekend kunstschilder was Edward jarenlang voorzitter van de ballotage-commissie van de Haagse Kunstkring en is hij de huidige vice-voorzitter van Pulchri Studio.